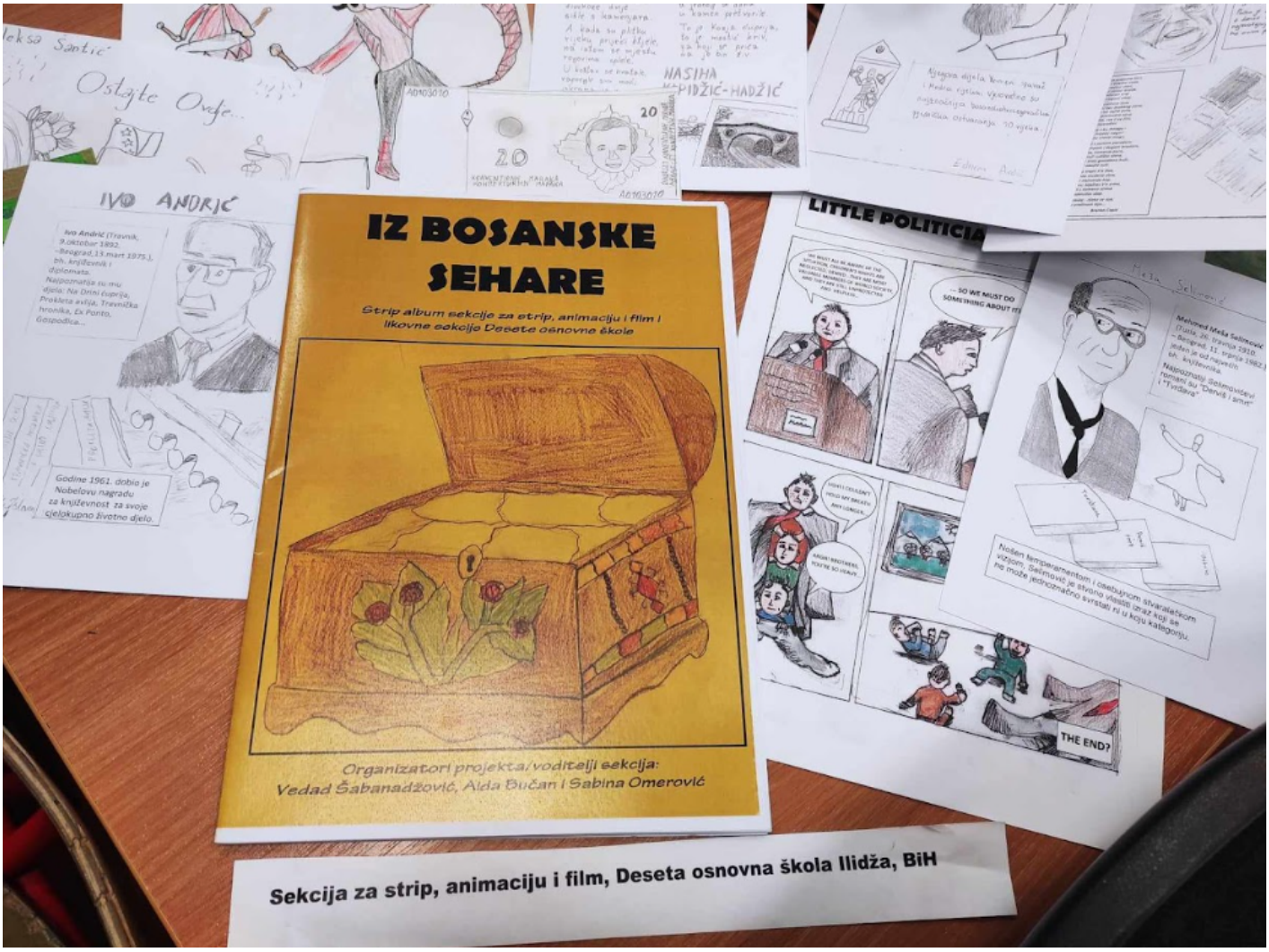
Vedad Šabanadžović

09.03.2024. 14:20
Pogledano: 1,042 puta

Književni “Art & Craft”

Praksa se temelji na spajanju književnosti, likovne umjetnosti, animacije i kreativnih radionica. Umjetnost i zanat (Art & craft) opisuje širok spektar aktivnosti koje uključuju izradu stvari vlastitim rukama.

Pedagoška uvjerenja

Svi učesnici u odgoju i obrazovanju trebaju omogućiti učenicima lakše sticanje znanja i kretanja u svijetu oko nas. Biblioteka kao metodičko središte svake škole, mjesto za vježbanje timskog rada i međupredmetnog povezivanja u kojem učenici utažuju svoju žeđ za znanjem koristeći se novim tehnologijama. Bibliotekar koristi sve resurse koje ima na raspolaganju da stvori takvo okruženje. Kroz kreativne aktivnosti, djeca ne samo da usvajaju nove vještine, već razvijaju i svoje emocionalne, socijalne i kognitivne sposobnosti. Važno je omogućiti im da se slobodno izražavaju i istražuju kroz različite oblike umjetnosti. Učenje je najefikasnije kada se kombiniraju teorijski i

praktični sadržaji, pa samim tim i kreativne aktivnosti, kao što su izrada stripova, ilustracija i animacija, pružaju učenicima mogućnost da se povežu sa književnim djelima na dubljem, ličnom nivou. Kroz ovakve aktivnosti djeca ne samo da razvijaju svoje umjetničke sposobnosti, već se i zabavljaju, čime proces učenja postaje interesantan i motivirajući.

POLAZIŠTA

U prethodnim godinama moja praksa je bila uglavnom bazirana na rad sa sekcijom i vremenom (sekcija postoji preko deset godina) smo se specijalizirali u domenu – audio-vizuelnog uvoda u lektiru koji se dijeli u dva bitna segmenta, a to su: trejleri za lektiru i crtani filmovi bazirani na lektirnim djelima. Specifični cilj je bio napraviti barem jedan ili dva trejlera za lektiru ili crtani film godišnje. To je bio maksimum, više se nije moglo napraviti. Tim tempom trebalo bi nam barem još deset godina da sve lektire. Stoga je trebalo proširiti djelovanje; postavilo se pitanje da li se možda na radionicama može uraditi više, osim upoznavanja djece sa osnovama animacije? 2022.godine smo uspjeli finalizirati dva velika projekta; crtani film **„Maskenbal u šumi“** (prema djelu Nasihe Kapidžić -Hadžić) i strip album **„Iz bosanske sehare“** koji se bavi bosanskom književnošću, historijom i kulturnim naslijeđem. Album je bio produkt saradnje naše sekcije sa likovnom sekcijom, čime se stvorio zametak za aktivnosti koje su uslijedile. U izradi albuma učestvovalo 47 učenika i tri voditelja sekcija (A. Bučan, S. Omerović i V. Šabanadžović). (prilog 1)

https://www.youtube.com/watch?v=9kgybBSmCwA (Maskenbal u šumi)

https://www.canva.com/design/DAFDJumBzu4/alaqE6t9hdH4BIZQz-i65g/watch?utm_content=DAFDJumBzu4&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source= (Strip album “Iz bosanske sehare”)
https://www.youtube.com/watch?v=ThR4u4c7iW4&feature=youtu.be (crtani film Bosanski liricum I)

CILJ I ŽELJENI ISHODI

Podizanje nivoa znanja , mašte, sposobnosti i motivisanosti svih sudionika odgojno-obrazovnog rada. Doprinos bržem, lakšem i zabavnijem načinu usvajanja znanja učenika osnovne škole. Cilj prakse bio je da se učenicima pruži prilika da kroz likovne sadržaje i animaciju bolje razumiju književnost i povežu se sa njenim sadržajem na kreativni način.

Specifični cilj: Unaprijediti rad na približavanju lektire djeci.

Ishodi: Učenici lakše usvajaju znanja kroz aktivno učenje i nove inovativne ideje, više su angažovani na časovima.

Željeni ishodi obuhvatili su povećanje interesa za književnost, unapređenje umetničkih veština, kao i sposobnost izražavanja kroz animaciju.a informacije i vještine ostaju trajno usvojene. Sve se doima lako, pa se sve više učenika uključuje u aktivnosti, prevazilazeći početni (možda) animozitet prema vannastavnim aktivnostima i primjetnu sveopću društvenu ravnodušnost.

DETALJAN OPIS REALIZACIJE

I)Plan realizacije aktivnosti za učenike od I-V razreda

1. Priprema i odabir književnih djela:

Za radionice animacije, prvo biramo nekoliko dječijih pjesama, obično one koje su jednostavne, ali bogate slikama i emocijama. Pjesme se zajednički čitaju, analiziraju i razgovaramo o tome šta bi moglo da bude prikazano kroz ilustraciju i animaciju.

2. Ilustracija i planiranje animacije:

Djeca potom biraju pjesmu koju bi željela da ilustruju ili animiraju. Na osnovu pjesme, pravimo plan animacije – šta će se događati, koje likove ćemo koristiti i kako ćemo ih prikazati. Ovdje se bavimo osnovama animacije, posebno cut-out tehnikom.

3. Izrada likova i scena:

Djeca crtaju likove i scene iz pjesme na papiru, a zatim ih izrezuju i pripremaju za animaciju. Svaka scena ili lik se montira na način koji omogućava kretanje, odnosno animaciju.

4. Animacija:

Učenici potom postavljaju likove u odgovarajući prostor i prate proces animiranja (kroz stop-motion tehniku), pri čemu se svaka slika pomjera za mali korak kako bi se stvorio efekt kretanja.

5. Kreacija i montiranje filma:

Na kraju, svi segmenti animacije se montiraju u jedan video, koji se potom prikazuje na času, a često i na školskim priredbama ili festivalima.

Ovaj proces se ponavlja kroz svaku radionicu i na kraju vodi do stvaranja finalnog crtanog filma. Svaka radionica se temelji na temi iz književnog djela, a djeca aktivno učestvuju u svim fazama – od osmišljavanja ideje do finalnog prikazivanja.

II) Plan realizacije aktivnosti za učenike V-IX razreda

1. Izbor književnih djela

Prvo, biramo nekoliko književnih djela (lektirnih, ali i drugih djela iz bosanske književnosti). Po potrebi možemo koristiti i tekstove iz čitanke, citate i sl.

2. Materijali

Pripremimo i materijale za kreativnu aktivnost, uključujući papir (obični ili u boji), karton, bojice, flomastere, ljepilo, itd…

3. Čitanje i analiza pjesama, diskusija

Na času, djeca zajedno sa mnom čitaju nekoliko pjesama ili pripovijetki ili odlomaka iz djela... Učimo ili ponavljamo o osnovnim elementima književnosti, kao što su ritam, rima, figura govora, te izrazi i simboli koji se koriste u pjesmama. Analiziramo tekstove, govorimo o likovima i temama i otkrivamo dublje značenje iza riječi, razmišljamo o tome šta pjesma znači za svakog pojedinca, kako se oni osjećaju kada je čitaju, koje slike im ona budi...

4. Kreativne aktivnosti - art & craft

Prelazimo na kreativni rad. Djeca na osnovu pročitanih pjesama kreiraju različite umjetničke radove:

- Bookmarke (oznake za knjige): Djeca dizajniraju bookmarke sa motivima i likovima iz pjesama koje su pročitali, koristeći ilustracije i stihove iz pjesama, citate iz romana, pripovijetki;
- Razglednice: Kreiranje razglednica sa motivima iz pjesme ili sa porukama koje se mogu povezati sa temom i atmosferom djela;
- Ilustracije: Ilustruju dijelove pjesama ili stvaraju vizuelne prikaze likova i scena iz djela;
- Stripove: Djeca mogu da ilustruju pročitano kroz formu stripova, gde prikazuju priču u sekvencama slika sa dijalozima i naracijama, čime razvijaju i sposobnost interpretacije kroz vizualnu umjetnost.

III) Objava sadržaja

- Deseta osnovna škola Ilidža: https://www.facebook.com/profile.php?id=100064895404007
- Biblioteka Desete OŠ: https://www.facebook.com/profile.php?id=61566980990667
- https://bibliotekadesete.blogger.ba
- https://www.youtube.com/@vedadsabanadzovic2739

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI

Kroz ovu praksu djeca su razvila kreativnost, sposobnost timskog rada i bolje razumijevanje književnosti. Kroz izradu animacija, stekla su osnovna znanja o procesu stvaranja filma i animacije, kao i o tehnikama kao što je cut-out animacija. Rezultati su se odrazili u povećanom interesovanju za književnost, te u boljoj sposobnosti djece da interpretiraju i vizualiziraju literarne sadržaje. Osim toga, djeca su postala motivirana da više istražuju različite umjetničke tehnike i da se izražavaju kroz umjetnost.

Plod svega toga je crtani film Bosanski liricum I koji predstavlja kompilaciju animacija sa nekoliko radionica animacije tokom školske 2022/23.god., adaptirane u crtani film:

***Animacije sa III radionice, razred V-2, učiteljica Sanela Dizdar. Koristili stihove Alije H. Dubočanina "Brod na vidiku".

***Animacije sa IV radionice, razred V-1, učiteljica Sabina Omerović. Za inspiraciju koristili stihove Ismeta Bekrića "Jesen u gradu".

***Animacije sa V radionice, razred V-3 , učiteljica Ramiza Ademović. Za inspiraciju smo ovaj put koristili stihove iz pjesme "Dječak grli svijet" Ivice Vanje Rorića.

Crtani film Bosanski liricum II očekuje se krajem 2024.godine na youtube kanalu, a tu su animacije sa:

- 24.05.2024. radionica animacije sa učenicima V-1 razreda, učiteljice Irma Hurić i Senada Hadžić. Animirana pjesma iz zbirke „Djeca su vojska najjača“ Velimira Miloševića. (prilog2)
- 23.05.2024. II radionica, sa učenicima V-2 razreda, učiteljica Aida Bučan. Inspiracija - stihovi zbirke „Voz do neba“ Bisere Alikadić. (prilog 3)

IZLOŽBE, PROJEKCIJE, DOGAĐAJI

***Nacionalni dan svjesnosti o bibliotekama i Svjetski dan animacije 28.10.2022. u biblioteci Desete. Iz bogatog sadržaja izdvajamo:

- izložba radova likovne sekcije i sekcije za strip, animaciju i film;
- čas lektire u petim razredima (A.Hromadžić: Patuljak vam priča, tom prilikom prikazan i naš crtani “Plamena”);
- premijera Trejlera za lektiru: Šimo Ešić – Poezija;

*** 09.06.2023. izložba sekcije –program: projekcija urađenih video izdanja;

- Radionica stripova i ostalih radova na temu “Starac i more”;
- Kutak učenika VII razreda pod naslovom “Strip u nastavi” –u saradnji sa nastavnicom B/H/S jezika i književnosti A.Havurdić;
- Art & craft kutak -strip razglednice , bookmarke i CD -ove sa radovima sekcije.

***Povodom Dana državnosti BiH naša biblioteka je osim stalne postavke tj. izložbe stripova, ilustracija, razglednica i bukmarka sa motivima bosanske historije i književnosti pripremila i premijeru devetog crtanog filma sekcije za strip, animaciju i film “Bosanski liricum I”

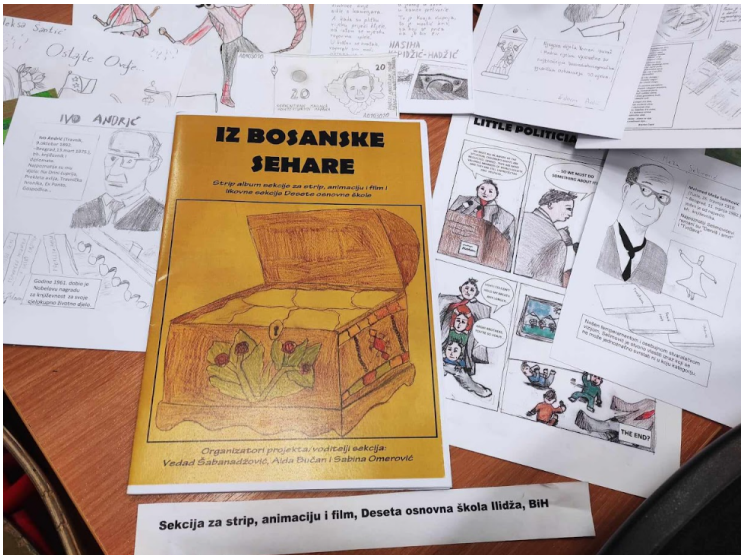
***“Maskenbal u šumi” crtani film sekcije za strip, animaciju i film prošao selekciju i bio prikazan na festivalu VAFI & RAFI –Varaždin Hrvatska.

***22.11.-13.12.2024. Izložba “Stripovi o Bosni” je povodom Dana državnosti BiH postavljena u našoj biblioteci. Učenici su imali priliku vidjeti neka od remek-djela devete umjetnosti, ali i radove mladih snaga bh. strip scene. I Deseta osnovna škola Ilidža je dala svoj doprinos kroz strip album “Iz bosanske sehare”. (prilog 4)

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati ovu ideju

Upornost i vjera u sopstvene snage su osnovni element svakog uspjeha. Preporučujem svim nastavnicima da se ne plaše da eksperimentišu sa novim i inovativnim metodama u nastavi. Kombinacija umjetnosti i književnosti ne samo da povećava interes učenika, već im omogućava da na kreativan način istražuju i razumiju sadržaje. Za učitelje koji žele implementirati ovu ideju, savjetujem da počnu sa jednostavnim projektima i postepeno uvode složenije tehnike. Takođe, važno je omogućiti djeci da se slobodno izražavaju i da budu aktivni učesnici u procesu stvaranja.

Prilog_01

Prilog_03

Prilog_04

Tags

NIN 2024

Collections

Nominovane prakse

NIN 2024